

PLANINSKI ORLI (*Aquila chrysaetos*) se približno tretjino časa zadržujejo na višinah, ki so vzporedne z dosegom vetrničnih propelerjev (50–200 m). Zanje je to zelo nevarno, še posebej med paritveno sezono, saj večina paritvenih letov poteka na tej višini.

foto: iStock

Velikosti teritorijev med posameznimi orli lahko med območji in državami zaradi različne razpoložljivosti hrane zelo nihajo (na Finskem so povprečno veliki 297 km², na Švedskem 226 km², v Washingtonu v ZDA pa celo samo 42 km²).

v okolje. Nujno pa je omeniti, da tudi ta metoda ni popolnoma zadovoljiva. Za boljše rezultate bi bilo treba upoštevati več dejavnikov, kot so na primer sekundarna gnezda in spreminjanje velikosti teritorijev v odziv na spremembe v okolju. Ugotovitve študije prav tako veljajo le za območje Finske, saj v pokrajinah z drugačnimi geografskimi lastnostmi na obseg teritorijev vplivajo drugačni dejavniki. Kljub temu je sledenje z GPS sledilnimi napravami obetajoča metoda za preprečevanje konfliktov med interesi energetske industrije in naravovarstva.

LITERATURA:

– TIKKANEN, H., RYTKÖNEN, S., KARLIN, O., OLLILA, T., PAKANEN, V., TUOHIMAA, H. & ORELL, M. (2018): Modelling golden eagle habitat selection and flight activity in their home ranges for safer wind farm planning. – *Environmental Impact Assessment Review* 71: 120–131.

IZ ZBIRK
PRIRODOSLOVNEGA
MUZEJA SLOVENIJE

foto: David Kunc

Slonovska ptica

// Al Vrezec

Kot arhiv narave so muzejske ornitološke zbirke edini ostanek nekdanje avifavne, pri čemer imajo posebno mesto izumrle vrste. Le-te so ne le dragoceni primerki nekdanje narave, pač pa imajo kot pomnik človeškega neobrzanega razsajanja po planetu še poseben družbeni pomen. Ena takih vrst je slonovska ptica (*Aepyornis maximus*) z Madagaskarja, ki je zaradi pretiranega lova po ocenah izumrla okoli leta 1000. Neleteča noju podobna ptica, ki naj bi bila bolj v sorodu z novozelandskimi kiviji, je izlegla največje znano jajce, ki presega velikosti jajc največjih dinosavrov. Od slonovske ptice so se do danes ohranile le kosti in jajčne lupine.

Marca 2019 nas je v Prirodoslovnem muzeju Slovenije razveselil klic zbiratelja Janeza Beliča iz Ljubljane, ki je muzeju želel podariti originalno jajce. Sestavljeno je iz več jajčnih lupin slonovske ptice, umetelna sestavljenka pa je delo kiparja Bojana Štineteta, ki je za jajce izdelal tudi poseben kovinski podstavek, ki je zdaj del te izredne muzealije. Gre za prvi primerik globalno izumrle ptice v obdobju po ledenih dobah v zbirki Prirodoslovnega muzeja Slovenije, ki je shranjen pod inventarno številko 7535. Jajce je trenutno na ogled javnosti v prostorih Prirodoslovnega muzeja Slovenije kot donacija meseca.